

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Je Biblia Inasema Nini Kuhusu Maarifa? — Msingi · Maandiko ya KJV na Nambari za Strong

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Maarifa — Fundisho la Msingi la Kibiblia

NENO LA UFUNGUZI

Sikiliza njia ya mtu mwenye hekima: yeye huhifadhi maarifa. Anayakusanya katika akili yake na katika moyo wake, kama vile mtu anavyohifadhi mali katika nyumba yake, nayo humlinda siku ya taabu. Neno la kale la Kiebrania kwa hilo ni daath (H1847, maarifa) — kujua ambako kunahifadhiwa, si kujua ambako kunapotea. Lakini mpumbavu hahifadhi kitu chochote, na kinywa chake mwenyewe kinamsogeza karibu na uharibifu. Nawe sikiliza yanayowatokea watu wote wanapokataa kujua: wanakwenda utumwani, nao wanaangamia — si kwa kukosa bidii, bali kwa kukosa kujua. Yeyote anayekataa maarifa naye mwenyewe hukataliwa. Hata hivyo Mungu hakumwacha mfungwa bila msaada. Masihi alikuja kumwachilia huru mfungwa, kuwapa vipofu kuona, na kuwaongoza watu kwa kweli waingie katika toba. Na maarifa haya huja vipi? Si kwa mara moja. Huja kama vile mtoto anavyolishwa: kwanza maziwa, kisha chakula kigumu; kidogo hapa, kidogo pale, mstari mmoja ukiwekwa juu ya mwingine. Nayo huja tu kwa wanyenyekevu. Mtu aliyejaa hekima yake mwenyewe hana nafasi ya kufundishwa na Mungu; kwa kuwa hakuna aliyewahi kumfundisha Bwana chochote. Basi acha mawazo yako mwenyewe, na uchukue yake. Lengo la haya yote si kuwa na hekima ya ulimwengu huu: ni kumjua Mungu mwenyewe, na kukua katika kujua huko siku zako zote. Yatafute.

MASWALI MATATU AMBAYO SOMO HILI LINAJIBU:

1. Mtu mwenye hekima hufanya nini na maarifa?
2. Ni nini kinachowapata watu wasio na maarifa — na tiba yake ni nini?
3. Maarifa humjia mtu jinsi gani, na kwa kusudi gani?

MANENO MUHIMU YA KIYUNANI

“maarifa” — **G1108 gnosis** — kujua, maarifa

kukua katika kumjua Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo

“**kukiri**” — **G1922 epignosis** — kutambua, ufahamu kamili, kukiri
toba ili kuujua ukweli

“**jua**” — **G1097 ginosko** — kujua
mwisho wa maarifa — kumjua Mungu

MANENO MUHIMU YA KIEBRANIA

“**maarifa**” — **H1847 daath** — maarifa, ufahamu
watu wenye hekima huhifadhi maarifa

“**jua**” — **H3045 yada** — kujua, kubainisha kwa kuona
Kumfuata ili kumjua BWANA

“**ufahamu**” — **H998 biynah** — ufahamu
pata hekima, pata ufahamu

(Mawazo yangu binafsi — daath (H1847, maarifa) inatokana na yada (H3045, kujua). Katika Kiebrania, maarifa si lundo la maneno yaliyorundikwa pamoja; ni tunda la kujua. Unachokijua kinatiririka kutoka kwa yule unayemjua — na ndiyo sababu somo hili linaishia kwenye maarifa ya Mungu.)

LANGO LA UFUNGUZI

Mithali 10:14 Wenye hekima huhifadhi maarifa, bali kinywa cha mpumbavu hualika maangamizi.

[H1847 daath ■]

WENYE HEKIMA HUHIFADHI MAARIFA.

(Mawazo yangu binafsi — watu wenye hekima huhifadhi maarifa akilini na moyoni. Yanahifadhiwa kama bidhaa ndani ya nyumba, tayari kwa siku yatakapohitajika. Mtu mpumbavu hahifadhi kitu chochote, na kinywa chake mwenyewe kiko karibu na maangamizi.)

I. MITHALI — WATU WENYE HEKIMA HUWEKA AKIBA YA MAARIFA

A. Mithali 11:9 Kwa kinywa chake mtu asiyemwamini Mungu humwangamiza jirani yake, bali kwa maarifa mwenye haki huokolewa. **[H1847 daath ■]**

BALI KWA MAARIFA MWENYE HAKI HUOKOLEWA.

(Mawazo yangu binafsi — unaokolewa kutoka uharibifu kwa njia ya maarifa. Kinywa cha mnafiki huharibu; maarifa ya kweli huokoa.)

B. Mithali 12:1 Yeyote apendaye kuadibishwa hupenda maarifa, bali yeye achukiaye kuonywa ni mpumbavu. **[H1847 daath ■]**

YEYOTE APENDAYE KUADIBISHWA HUPENDA MAARIFA.

C. Mithali 15:14 Moyo wa mwenye ufahamu hutafuta maarifa, bali kinywa cha mpumbavu hujilisha upumbavu. **[H1847 daath ■]**

MOYO WA MWENYE UFAHAMU HUTAFUTA MAARIFA.

D. Mithali 18:15 Moyo wa mwenye ufahamu hujipatia maarifa, masikio ya mwenye hekima huyatafuta maarifa. **[H1847 daath ■]**

MOYO HUPATA MAARIFA + SIKIO HUTAFUTA MAARIFA.

E. Mithali 24:4 kwa njia ya maarifa vyumba vyake hujazwa vitu vya thamani na vya kupendeza. **[H1847 daath ■]**

KWA NJIA YA MAARIFA VYUMBA VYAKE HUJAZWA VITU VYA THAMANI NA VYA KUPENDEZA.

F. Mithali 24:5 Mtu mwenye hekima ana uwezo mkubwa, naye mtu mwenye maarifa huongeza nguvu **[H1847 daath ■]**

NAYE MTU MWENYE MAARIFA HUONGEZA NGUVU.

II. UKOSEFU WA MAARIFA — UTUMWA NA UHARIBIFU

A. Isaya 5:13 Kwa hiyo watu wangu watakwenda uhamishoni kwa sababu ya kukosa ufahamu, watu wao wenye vyeo watakufa kwa njaa na watu wao wengi watakauka kwa kiu. **[H1847 daath ■]**
KWA HIYO WATU WANGU WATAKWENDA UHAMISHONI KWA SABABU YA KUKOSA UFAHAMU.

B. Hosea 4:6 watu wangu wanaangamizwa kwa kukosa maarifa, “Kwa kuwa wewe umeyakataa maarifa, mimi nami nitakukataa wewe usiwe kuhani kwangu mimi; kwa kuwa umeacha kuijali sheria ya Mungu wako mimi nami sitawajali watoto wako. **[H1847 daath ■]**
WATAANGAMIZWA KWA KUKOSA MAARIFA + WALIKATAA MAARIFA → MIMI PIA NITAWAKATAA.

(Mawazo yangu binafsi — maangamizi hutokana na kukosa maarifa. Na angalia mpangilio wake: ukiyakataa maarifa, BWANA naye atakukataa. Watu hupotea si kwa kukosa bidii, bali kwa kukosa kujua.)

III. TIBA — UHURU KWA WAFUNGWA

A. Luka 4:18 “Roho wa Bwana yu juu yangu, kwa sababu amenitia mafuta kuwahubiria maskini habari njema. Amenituma kuwatangazia wafungwa kufunguliwa kwao, na vipofu kupata kuona tena, kuwaweka huru wanaoonewa **[G859 aphasis ■]**
KUWATANGAZIA WAFUNGWA KUFUNGULIWA KWAO + VIPOFU KUPATA KUONA TENA + KUWAWEKA HURU WANAONEWA.

B. 2 Timotheo 2:25 Inampasa kuwaonya kwa upole wale wanaopingana naye, kwa matumaini kwamba Mungu atawajalia kutubu na kuijua kweli **[G1922 epignosis ■]**
KWA MATUMAINI KWAMBA MUNGU ATAWAJALIA KUTUBU NA KUIJUA KWELI.

(Mawazo yangu binafsi — toba huja kwa kukiri kweli. Neno ni epignosis (G1922, kukiri) — kujua kwa ukamilifu. Mtu hawezi kugeuka kutoka kwa jambo asilolijua; kwa hiyo maarifa huja kabla ya toba, na mwalimu mpole huja kabla ya vyote viwili.)

IV. MSTARI BAADA YA MSTARI — MAZIWA, KISHA CHAKULA KIGUMU

A. Isaya 28:9 “Yeye anajaribu kumfundisha nani? Yeye anamwelezea nani ujumbe wake? Je, ni kwa watoto walioachishwa kunyonya? Je, ni wale ambao ndipo tu wametolewa matitini? **[H1847 daath ■]**
YEYE ANAJARIBU KUMFUNDISHA NANI? YEYE ANAMWELEZEA NANI UJUMBE WAKE? JE, NI KWA WATOTO WALIOACHISHWA KUNYONYA? JE.

B. Isaya 28:10 Kwa maana ni: Amri juu ya amri, amri juu ya amri, kanuni juu ya kanuni, kanuni juu ya kanuni; hapa kidogo, kule kidogo.” **[H6957 qav ■]**
MAAGIZO JUU YA MAAGIZO + MSTARI JUU YA MSTARI + KIDOGO HAPA, NA KIDOGO HUKO.

C. 1 Wakorintho 3:1 Ndugu zangu, mimi sikuweza kusema nanyi kama watu wa kiroho, bali kama watu wa mwilini, kama watoto wachanga katika Kristo. **[G3516 nepios ■]**
SIYO KAMA KWA WENYE ROHO, BALI KAMA KWA WENYE MWILI = WATOTO WACHANGA KATIKA KRISTO.

D. 1 Wakorintho 3:2 Naliwanyweshwa maziwa, wala si chakula kigumu, kwa kuwa hamkuwa tayari kwa hicho chakula. Naam, hata sasa hamko tayari. **[G1051 gala ■]**
NILIWANYWESHA MAZIWA, WALA SI CHAKULA KIGUMU → HAMKO TAYARI BADO.

E. Waebrania 5:14 Lakini chakula kigumu ni kwa ajili ya watu wazima, ambao kwa kujizoeza wamejifunza kupambanua kati ya mema na mabaya. **[G5160 trophe ■]**
CHAKULA KIGUMU NI CHA WALE WALIOKOMAA → WENYE HISIA ZILIZOZOEZWA KUPAMBANUA MEMA NA MABAYA.

(Mawazo yangu binafsi — maziwa huja kabla ya chakula kigumu; hiyo ndiyo njia Mungu anavyofundisha, amri juu ya amri, kidogo hapa na kidogo pale. Lakini yeyote anayebaki katika maziwa hubaki mtoto mchanga. Ili kufundishwa maarifa na kuelewa mafundisho, mtu lazima aachishwe kunyonya — kulishwa kidogo kidogo, mpaka hisia zake zizoezwe kupambanua mema na mabaya.)

V. UNYENYEKEVU HUFUNGUA MAARIFA

A. Isaya 40:13 Ni nani aliyeyafahamu mawazo ya Bwana, au kumfundisha akiwa kama mshauri wake? **[H7307 ruach ■]**

NI NANI ALIYEFAFHAMU MAWAZO YA BWANA, AU KUMFUNDISHA AKIWA KAMA MSHAURI WAKE?

B. Isaya 40:14 Ni nani ambaye Bwana ametaka shauri kwake ili kumwelimisha, naye ni nani aliyemfundisha njia iliyo sawa? Ni nani aliyemfundisha maarifa au kumwonyesha mapito ya ufahamu? **[H1847 daath ■]**

NANI ALIYEMWELEKEZA, NA KUMFUNDISHA MAARIFA?

(Mawazo yangu binafsi — hakuna aliyemfundisha BWANA jambo lolote. Ni vigumu kupokea maarifa ya Mungu ikiwa umejaa yako mwenyewe; unyenyekevu ni kukiri jinsi tunavyojua kidogo. Mtu anayetambua jinsi anavyojua kidogo yuko tayari kufundishwa na Mungu.)

C. Warumi 10:2 Kwa maana ninaweza nikashuhudia wazi kwamba wao wana juhudi kubwa kwa ajili ya Mungu, lakini juhudi yao haina maarifa. **[G1922 epignosis ■]**

BIDII YA MUNGU, LAKINI SI KWA KUFUATANA NA MAARIFA.

(Mawazo yangu binafsi — bidii peke yake haitoshi bila maarifa. Mtu anaweza kukimbia kwa nguvu na kukimbia katika mwelekeo usiofaa. Acha bidii yako iongozwe na maarifa.)

KUFUNGA

2 Petro 3:18 Bali kueni katika neema na katika kumjua Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo. Utukufu una yeye sasa na milele! Amen. **[G1108 gnosis ■]**

KUENI KATIKA NEEMA + KATIKA UJUZI WA BWANA NA MWOKOZI WETU YESU KRISTO.

Mithali 2:5 ndipo utakapoelewa kumcha Bwana na kupata maarifa ya Mungu. **[H1847 daath ■]**

ELEWA HOFU YA BWANA + PATA UJUZI WA MUNGU.

(Mawazo yangu binafsi — hii ndiyo somo lote kwa mstari mmoja: maarifa, daath (H1847, maarifa), yanahifadhiwa na wenye hekima, na ukosefu wake unaangamiza; yanakuja mstari kwa mstari, maziwa kabla ya chakula kigumu, kwa wanyenyekevu na si kwa wale wanaojiona wametoshaka; na lengo lake si kujua mambo mengi, bali kumjua Mungu, ginosko (G1097, kujua). Wenye haki wanaokolewa kwa hayo, mfungwa anawekwa huru kwa hayo, mtoto mchanga anakua kwa hayo. Yahifadhi, na ukue kwa hayo, mpaka siku ya utukufu wake.)

JARIBIO LA MAZOEZI

1. Mithali 10:14 — Wenye hekima huhifadhi:

- a) utajiri
- b) maarifa
- c) maneno

2. Hosea 4:6 — Watu wangu wanaangamizwa kwa kukosa:

- a) maarifa
- b) nguvu
- c) mafundisho

3. Mithali 11:9 — Kwa maarifa ataokolewa:

- a) wenye hekima
- b) mwenye busara
- c) mwenye haki

4. Isaya 5:13 — Kwa hiyo watu wangu watakwenda uhamishoni kwa sababu ya:

- a) hawana ufahamu
- b) umeusahau sheria ya Mungu wako
- c) watu wao waheshimiwa wanakufa kwa njaa

5. 2 Timotheo 2:25 — Mungu huenda akawajalia kutubu ili:

- a) kupata kuona tena
- b) hofu ya BWANA

c) kuijua kweli

6. Isaiah 28:9 — Atafundisha maarifa kwa:

- a) watoto wachanga katika Kristo
- b) wale ambao wameachishwa kunyonya maziwa
- c) wale wanaotembea kama wanadamu

7. Warumi 10:2 — Wana juhudi kubwa kwa ajili ya Mungu, lakini juhudi yao haina:

- a) maarifa
- b) haki
- c) sheria

KEY YA MAJIBU: 1-b, 2-a, 3-c, 4-a, 5-c, 6-b, 7-a

JINSI SOMO HILI LINAVYOGAWANYIKA

JINSI MAZIWA YANAVYOKUWA NYAMA: MAZIWA NA NYAMA NZITO HUONGOZA KWENYE MAFUNDISHO YA KWANZA YA MANENO YA MUNGU (WAEBRANIA 5:12) — MAZIWA SAFI YA NENO, ILI KWA HAYO MPATE KUKUA (1 PETRO 2:2).

JINSI MATEKA ANAVYOKOMBOLEWA: UKOMBOZI KWA MATEKA UNAONGOZA KWENYE MWAKA WA KUKUBALIWA WA BWANA — MWAKA WA YUBILE, WAKATI UHURU UNAPOTANGAZWA KATIKA NCHI YOTE (MAMBO YA WALAWI 25:10 → LUKA 4:19).

JINSI KUKIRI KUNAVYOISHIA: KUKIRI KWELI KUNAONGOZA KWENYE TOBA ILETAYO UZIMA (MATENDO 11:18) NA KUTOKA KWENYE MTEGO (2 TIMOTHEO 2:26).

-> JINSI NENO LINAVYOJENGWA: AGIZO JUU YA AGIZO, AGIZO JUU YA AGIZO; KANUNI JUU YA KANUNI, KANUNI JUU YA KANUNI; HAPA KIDOGO, KULE KIDOGO (ISAYA 28:10) — KANUNI IKIUNGANISHWA NA KANUNI, NENO LOTE LIKIPANGWA KWA TARATIBU.

JINSI KUHANI ANAVYOILINDA: MIDOMO YA KUHANI INAPASWA KULINDA MAARIFA (MALAKI 2:7), NA YEYE ANAYEKATAA MAARIFA HATAKUWA KUHANI (HOSEA 4:6) — KUWEKA AKIBA YA MAARIFA NI JUKUMU LA KUHANI; NANYI NI UKUHANI WA KIFALME (1 PETRO 2:9).

SOURCES & CREDITS

Scripture: the redistributable Bible for this language (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).